

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/ky Hana Rousová

Autor/autorka práce: Bc. Bronislava Rokytová
Studijní program/obor: Obecná teorie a dějiny umění a kultury, Dějiny kře
Název práce: Exilová výtvarná scéna v Čechách a její následné působení v
zahraničí, 1933 až 1945
Vedoucí práce: Mgr. Milan Pech
Rozsah práce: 222 123 (počet znaků včetně mezer)

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými příponkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich	☐	☐	☐	☐

dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☒	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☒	☐	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☒	☐	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá ji	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano	Ne		
Práce je kompilační prací	☐	☒		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☒	☐		
Práce přináší nové poznatky	☒	☐		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☒	☐		
Práce má metodologický/teologický přínos	☒	☐		

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Rokyťová za téma své diplomové práce zvolila problematiku, která je prozkoumána zatím jen dílčím způsobem a nesystematicky, navíc vesměs značně nedůsledně. Podrobila ji novému průzkumu s vědomím, že se týká hned několika závažných aspektů dějin výtvarného umění v Čechách – kulturně-politických podmínek tvorby českých Němců včetně k nim se hlásících Židů za první republiky, důsledků státní politiky ČSR v její závěrečné fázi, diametrálně odlišné od iluzí, k nimž ve výkladu našich dějin inklinujeme, a které jsou velkou měrou založeny na dobovém demokratickém image Československa. Právě ono patřilo k jednomu z hlavních důvodů, proč se zejména Praha stala po nástupu Hitlera k moci útočištěm německých a rakouských antifašistů, mezi nimi i řady významných osobností. Geopolitická pozice Československa a jeho osudy po mnichovské dohodě v září 1938 způsobily, že se pro uprchlíky stala pouze přechodnou stanicí. Další životní příběhy emigrantů přesáhly osobní hranice a staly se pro svět 2. světové války symptomatické. Mnohdy se v této fázi proluly s příběhy těch, kteří jim dříve pomáhali a s oficiální politikou „svého“ státu, od druhé poloviny třicátých let alibisticky ustupujícího od původních, v rámci meziválečných parametrů demokracie nastavených zásad, se odmítli ztotožnit.

Rokyťová shrnula a zároveň kriticky vyhodnotila dosavadní literaturu o tématu a současně provedla nový precizní průzkum archiválií, dobové odborné literatury, novinových a časopiseckých článků, memoárů apod. i dalších zdrojů. Výsledkem je řada zatím neznámých skutečností o životě a tvorbě cílové skupiny, kterou se jí podařilo identifikovat v překvapivé

šíří. Ozřejmila její názorovou pluralitu i důvody, které z ní na čas z existenciální nouze udělaly homogenní společenství. Pozitivně je také třeba zhodnotit vyvážené proporce mezi historiografií a umělecko-historickou analýzou. Žádný z aspektů Rokytová nepreferuje, naopak je funkčně kloubí. Osobně si zvláště cením její schopnosti se k probíraným, mnohdy nejednoznačným problémům vyjádřit přesně a věcně, přitom ale s osobním zaujetím, a uvést je do vyostřených souvislostí.

Práce je funkčně strukturována – má v zásadě chronologický rastr, samostatnou pozornost nevěnuje jen nejzajímavějším osobnostem jako byli Oskar Kokoschka, Theodor Heine či John Haertfield, ale i mnoha dalším, u nás méně známým, případně neznámým. Mnoho nových informací přináší také o podpůrných spolcích, které vznikly v Čechách po roce 1933, o kulturních aktivitách emigrantů, o jejich stycích a spolupráci s českými umělci. Totéž platí také o těch, které probíhaly po přesunech utečenců do dalších zemí budoucí protihitlerovské koalice. V kapitolách 5. až 7. se posléze Rokytová pokusila problematiku sledovaného tématu systemizovat. K tomu patří i slovníková hesla frekventovaných umělců, přinášející rovněž nové poznatky.

Podle mého názoru přesáhla Rokytová požadavky obvykle kladené na diplomovou práci a vytvořila tak respektabilní základ pro další výzkum tématu, který by mohl vést k doktorandské práci a případně i k samostatné publikaci. Zejména by si v budoucnu ještě bližší pozornost zasloužila dobová periodika vycházející v ČSR, např. Prager Presse, a stejně tak narůstající státní represe vůči emigrantům, její důvody a důsledky.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Práce je založena na rozsáhlém průzkumu, základy má v bakalářské práci Rokytové. Jak dlouho se tématem autorka zabývá? Hodlá v něm pokračovat (viz doporučení v oponentském posudku), případně se spojit s někým z literárních historiků, dát tématu větší kulturně-historickou šíři a posléze výsledek publikovat?

Doporučení práce k obhajobě

doporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 16. srpna 2011

Podpis:

Karel Poutník